

การพัฒนาบัตรคูปองโทดเมมเบรนแบบเลือกจำเพาะที่มีเบนโซโทเอสคลอริกซ์[4]เอรีนสำหรับการ
ตรวจวัดไอออนเงิน

นางสาวรวีวรรณ วัฒนายน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเคมี ภาควิชาเคมี

คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5372524023

DEVELOPMENT OF A SELECTIVE BULK OPTODE MEMBRANE CONTAINING
BENZOTHAZOLE CALIX[4]ARENE FOR DETERMINATION OF SILVER ION

Miss Rawiwan Wattanayon

3622910427

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Chemistry

Department of Chemistry

Faculty of Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

Thesis Title DEVELOPMENT OF A SELECTIVE BULK OPTODE
MEMBRANE CONTAINING BENZOTHAZOLE
CALIX[4]ARENE FOR DETERMINATION OF SILVER
ION
By Miss Rawiwan Wattanayon
Field of Study Chemistry
Thesis Advisor Assistant Professor Wanlapa Aeungmaitrepirom,
Ph.D.

Accepted by the Faculty of Science, Chulalongkorn University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree

S. Hannongbua

..... Dean of the Faculty of Science

(Professor Supot Hannongbua, Dr.rer.nat.)

THESIS COMMITTEE

Warinthorn Chavasiri Chairman

(Assistant Professor Warinthorn Chavasiri, Ph.D.)

Wanlapa Aeungmaitrepirom Thesis Advisor

(Assistant Professor Wanlapa Aeungmaitrepirom, Ph.D.)

Passapol Ngamukot Examiner

(Passapol Ngamukot, Ph.D.)

W. Ngeontae External Examiner

(Assistant Professor Wittaya Ngeontae, Ph.D.)

รวีวรรณ วัฒนายน : การพัฒนาบัลค์ออปโทดเมมเบรนแบบเลือกจำเพาะที่มีเบนโซไทโ
เอโซคลาลิกซ์[4]เอรีนสำหรับการตรวจวัดไอออนเงิน. (DEVELOPMENT OF A
SELECTIVE BULK OPTODE MEMBRANE CONTAINING BENZOTHAZOLE
CALIX[4]ARENE FOR DETERMINATION OF SILVER ION) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
หลัก: ผศ. ดร.วัลภา เอื้องไมตรีภิมย์ , 61 หน้า.

จุดมุ่งหมายของงานวิจัยนี้คือ เตรียมออปโทดเมมเบรนสำหรับตรวจวัดไอออนเงินใน
ตัวอย่างจริง เตรียมออปโทดเมมเบรนที่ประกอบด้วย 25,27-di(benzothiazolyl)-26,28-
dihydroxy calix[4]arene (CU1) ปริมาณ 10.94 มิลลิโมลต่อกิโลกรัม เป็นไอโอโนฟอร์ซึ่งมี
ความจำเพาะกับไอออนเงิน Chromoionophore I ปริมาณ 5.98 มิลลิโมลต่อกิโลกรัม เป็นโคร-
โมไอโอโนฟอร์ที่เป็นกลางซึ่งมีความจำเพาะกับโปรตอน และ potassium tetrakis(4-
chlorophenyl borate) (KTPCLPB) ปริมาณ 7.47 มิลลิโมลต่อกิโลกรัม เป็นไอออนเอกซ์เชนจ์-
เจอร์ โดยมีพีวีซีเป็นตัวกลาง (29.5 มิลลิกรัม) และใช้ bis(2-ethylhexyl)sebacate (DOS)
ปริมาณ 59.1 มิลลิกรัม เป็นพลาสติกไซเซออร์ แผ่นเมมเบรนที่เตรียมได้สามารถเก็บได้นานถึง 2
สัปดาห์ก่อนใช้งาน โดยมีค่า reproducibility ที่ดี แผ่นเมมเบรนตอบสนองต่อไอออนเงินโดยการ
เปลี่ยนแปลงการดูดกลืนแสงของโครโมไอโอโนฟอร์ที่พีเอช 8.0-8.5 โดยใช้เวลาในการตอบสนอง
10 นาที ยังให้กราฟการตอบสนองอยู่ในช่วงความเข้มข้น 10^{-5} - 10^{-2} โมลต่อลิตร มีขีดจำกัดการ
ตรวจวัดต่ำสุดที่ความเข้มข้น 7.83×10^{-6} โมลต่อลิตร และขีดจำกัดการตรวจวัดสูงสุดที่ความ
เข้มข้น 1.58×10^{-2} โมลต่อลิตร นอกจากนี้ แผ่นเมมเบรนยังสามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้โดยการแช่
ในสารละลายกรดไนตริกความเข้มข้น 1 โมลต่อลิตร เป็นเวลา 5 นาที ออปโทดเมมเบรนนี้มี
ความจำเพาะต่อไอออนเงินมากกว่าแคตไอออนชนิดอื่นๆ ตามลำดับดังนี้ ไอออนเงิน > ไอออน
โซเดียม > ไอออนโพแทสเซียม > ไอออนปรอท > ไอออนแคลเซียม ในขั้นตอนสุดท้าย ได้นำแผ่น
ออปโทดเมมเบรนที่เตรียมไปประยุกต์ในการตรวจวัดไอออนเงินในผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดได้
สำเร็จ โดยมีเปอร์เซ็นต์การได้กลับคืน 92-93 เปอร์เซ็นต์ และได้เปอร์เซ็นต์การได้กลับคืนในช่วง
104-109 เปอร์เซ็นต์ ในกรณีของสารละลายของอนุภาคเงินระดับนาโนโดยการใช้วิธีการเติมสาร
มาตรฐาน

ภาควิชา เคมี

สาขาวิชา เคมี

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนิสิต รวีวรรณ วัฒนายน

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก GVW

5372524023 : MAJOR CHEMISTRY

KEYWORDS: BULK OPTODE / OPTICAL SENSOR / SILVER ION / SILVER NANOPARTICLES

RAWIWAN WATTANAYON: DEVELOPMENT OF A SELECTIVE BULK OPTODE MEMBRANE CONTAINING BENZOTHAIAZOLE CALIX[4]ARENE FOR DETERMINATION OF SILVER ION. ADVISOR: ASST. PROF. WANLAPA AEUNGMAITREPIROM, Ph.D., 61 pp.

The aim of this research was to fabricate the optode membranes for determination of silver ion in real sample. The optode membrane incorporating 10.94 mmol kg⁻¹ of 25,27-di(benzothiazoly)-26,28-dihydroxycalix[4]arene (CU1) as a silver-selective ionophore, 5.98 mmol kg⁻¹ of Chromoionophore I as a proton selective neutral chromoionophore and 7.47 mmol kg⁻¹ of potassium tetrakis(4-chlorophenyl borate) (KTPClPB) as an ion-exchanger plasticized in PVC membrane (29.5 mg) using 59.1 mg of bis(2-ethylhexyl)sebacate (DOS) as plasticizer were prepared. The fabricated optode membranes can be kept within 2 weeks before using with good reproducibility. It responded to silver ion by changing in the absorption of chromoionophore at pH 8.0-8.5 within the response time of 10 min. It also provided a calibration response over a wide concentration range of 10⁻⁵ - 10⁻² mol L⁻¹. The lower detection limit of 7.83×10⁻⁶ mol L⁻¹ and the upper detection limit of 1.58×10⁻² mol L⁻¹ were obtained. Moreover, the optode membrane could be reused by immersing in 1 mol L⁻¹ HNO₃ solution for 5 min. The proposed optode membrane displayed a good selectivity toward silver ion over other cations in the order of silver ion > sodium ion > potassium ion > mercury ion > calcium ion. Finally, the fabricated optode membranes were successfully applied to determine silver ion in cleansing water with the percentage recovery of 92-93%. They also provided the percentage recovery in the range of 104-109% in the case of silver nanoparticles solution by spiked method.

Department: Chemistry

Field of Study: Chemistry

Academic Year: 2013

Student's Signature Rawivan Wattanayon

Advisor's Signature W. Aeungmaitrepirom

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to greatly express my gratitude to Assistant Professor Dr. Wanlapa Aeungmaitrepirom for her suggestions, extensive support, encouragement, inspiration, and supervision during the time of thesis. In addition, I am grateful to my thesis committees Assistant Professor Dr. Warinthorn Chavasiri, Dr. Passapol Ngamukot, Assistant Professor Dr. Wittaya Ngeontae for their comments and offered suggestions for improvement.

This work cannot be completed without kindness and helps of many people. I would like to thank Assistant Professor Dr. Apichat Imyim and Assistant Professor Dr. Fuangfa Unob for their suggestion on solving some research problems. Next, I would like to thank all of people in Environmental Analysis Reserch Unit members for their suggestion and the great support. This thesis was financial supported by the Thailand Research Fund (RTA5380003), Ratchadaphiseksompoj Endowment Fund, Chulalongkorn University (GRU54-019-23-004) under Environmental Analysis Research Unit and Supramolecular Chemistry Research Unit, Department of Chemistry, Faculty of Science, Chulalongkorn University and Integrated Innovation Academic Center: IIAC Chulalongkorn University Centenary Academic Development Project (CU56-FW08).

Finally, I am grateful to my family for love, care, kindness, and support throughout the entire education.

CONTENTS

	Page
THAI ABSTRACT	iv
ENGLISH ABSTRACT	v
ACKNOWLEDGEMENTS	vi
CONTENTS	vii
LIST OF TABLES	x
LIST OF FIGURES	xi
LIST OF SYMBOLS AND ABBREVIATIONS	xiii
CHAPTER I INTRODUCTION.....	1
1.1. Statement of the problem	1
1.2. Research objectives.....	2
1.3. Scope and benefit of the research	3
CHAPTER II LITERATURE REVIEWS AND THEORY	4
2.1. Heavy metal in environment	4
2.2. Determination of silver	5
2.3. Optical sensor.....	7
2.3.1. Components of optode membrane	8
2.3.2. Principle of operation and theory [38].....	12
2.3.3. Bulk optode for determination of metal ions	14
CHAPTER III EXPERIMENT	21
3.1. Chemicals and apparatus.....	21
3.2. Silver selective optode membrane preparation	23
3.3. Preparation of solutions.....	24
3.3.1. Silver standard solutions.....	24
3.3.2. Nitric acid solution.....	25
3.3.3. Sodium hydroxide solution	25
3.3.4. Tris buffer and citric acid solutions.....	25
3.4. Steps to determine silver ion by bulk optode technique	25

	Page
3.5. Preliminary study	27
3.5.1. Type of chromoionophore	27
3.5.2. Effect of pH	28
3.6. Experiment	28
3.6.1. Ratio of composition of membrane	28
3.6.2. Effect of pH	29
3.6.3. Response time	29
3.6.4. Selectivity	29
3.6.5. Limit of detection	29
3.6.6. Reproducibility and repeatability	30
3.6.7. Lifetime	30
3.6.8. Real sample	30
3.6.9. Silver nanoparticles solution	32
CHAPTER IV RESULTS AND DISCUSSION	34
4.1. Preliminary study	34
4.1.1. Type of chromoionophore	34
4.1.2. Effect of pH	35
4.2. Ratio of composition of membrane	37
4.3. Effect of pH	39
4.4. Response time	41
4.5. Selectivity	42
4.6. Limit of detection	44
4.7. Reproducibility and repeatability	45
4.8. Lifetime	48
4.9. Summarization of the optimum conditions	49
4.10. Real sample analysis	49
4.11. Silver nanoparticles solution	51

3822910427

	Page
CHAPTER V CONCLUSION	53
REFERENCES	55
VITA.....	61

LIST OF TABLES

Tables	Page
2.1 Maximum acceptable concentration of heavy metals in drinking water and industrial wastewater	4
2.2 Some techniques for determination of silver ions	6
2.3 Determination of metal ions by bulk optode technique	16
2.4 Determination of silver ions by bulk optode technique	19
3.1 Chemicals list.....	21
3.2 Membrane compositions.....	28
4.1 Selectivity coefficients ($K_{Ag,M}^{opt}$) of the optode membranes in Tris buffer solution at pH 8.5	44
4.2 Parameters of the optimized optode membrane used for determination of silver ion.....	49
4.3 The determination of silver ion in sample A and sample B.....	50
4.4 The determination of silver nanoparticles in form of silver ion diluted by Milli-Q	52
4.5 The determination of silver nanoparticles in form of silver ion diluted by sample A and sample B	52

3522910427

LIST OF FIGURES

Figures	Page
2.1	Some chromoionophore structures..... 9
2.2	Some fluoroionophore structures..... 10
2.3	Some ion-exchanger structures..... 11
2.4	Some structures of plasticizer..... 11
2.5	A calibration curve plotted between $1-\alpha$ versus the logarithm of the activity of a given ion (a_M)..... 14
2.6	Structure of (A) L, (B) excitation and emission spectra of L in the presence of cobalt ion at various concentrations..... 15
2.7	Structure of (A) Lead IV, (B) absorption spectra of the optode membranes after equilibrium in Tris buffer solutions containing different concentrations of lead at pH 7.0..... 16
2.8	Structures of ionophore for determination some metal ions..... 17
2.9	Structure of (A) HT18C6, (B) visible spectra of the optode membrane after equilibration with pH-buffered solutions (citrate, pH5) containing different concentrations of silver ion..... 18
2.10	Structure of (A) [12]aneNS ₃ , (B) excitation and emission spectra of the ligand [12]aneNS ₃ in acetonitrile in the presence of varying concentrations of silver ion..... 19
2.11	Structures of ionophore for determination of silver ions..... 20
3.1	Structures of (A) CU1 (B) chromoionophore I and (C) chromoionophore XIV.. 23
3.2	Silver selective membrane preparation steps..... 24
3.3	Steps to determine silver ion by bulk optode technique..... 27
4.1	Absorption spectra of (A) chromoionophore XIV and (B) chromoionophore I. 35
4.2	Absorption spectra of the optode membranes at pH 8.0..... 36
4.3	The response of the optode membranes at pH 7.0, 8.0 and 8.5 in various concentration of silver ion..... 37
4.4	Responses of silver ionoptode membrane for membrane A, membrane B and membrane C at pH 8.0..... 38

4.5	pH effect on the response of the optode membranes at 545 nm after immersing in 10^{-3} mol L ⁻¹ silver ion solution.....	39
4.6	Absorption spectra of the optode membranes in 10^{-5} - 10^{-2} mol L ⁻¹ silver ion solution at pH 8.5 and the color of calibration chart	40
4.7	The response of the optode membranes at pH 7.0, 8.0, 8.5 in various concentration of silver ion	41
4.8	Response time of the optode membrane in the presence of 10^{-2} and 10^{-5} mol L ⁻¹ AgNO ₃	42
4.9	Curves between 1- α versus the logarithm of the activity of Na ⁺ , K ⁺ , Ca ²⁺ and Hg ²⁺ at pH 8.5	43
4.10	Dynamic linear range in sigmoidal response curve	45
4.11	Absorbance at 545 nm of 10 optode membranes made from the same cocktail solution in Tris buffer solution at pH 8.5 containing 10^{-3} mol L ⁻¹ AgNO ₃	46
4.12	Absorbance at 545 nm of single optode membrane in Tris buffer solution at pH 8.5 containing 5×10^{-5} mol L ⁻¹ AgNO ₃	47
4.13	Absorbance at 545 nm of single optode membrane in Tris buffer solution at pH 8.5 containing 1×10^{-3} mol L ⁻¹ and 5×10^{-5} mol L ⁻¹ AgNO ₃	47
4.14	The absorbance of the optode membrane in function of days after fabrication.....	48
4.15	Calibration curves between 1- α versus the logarithm of activity at pH 8.5 prepared by (A) Milli-Q water and (B) by sample A.....	50
4.16	Calibration curves between 1- α versus the logarithm of activity at pH 8.5 prepared by (A) Milli-Q water and (B) sample B.....	50
4.17	Calibration curves between 1- α versus the logarithm of activity at pH 8.5 used to determined silver ion in silver nanoparticle solution in (A) Milli-Q (B) sample A and sample B	51

3622910427

LIST OF SYMBOLS AND ABBREVIATIONS

AQ	1-hydroxy-2-(prop-2'-enyl)-4-(prop-2'-enyloxy)-9,10-anthraquinone
BBPA	bis(1-butylpentyl) adipate, adipic acid di-5-nonyl ester, di(5-nonyl) adipate
Chromoionophore XIV	2-[2-(9-acridinyl)vinyl]-5-(diethylamino) phenyl stearate, 9-[4-Diethylamino-2-(octadecanoyloxy)styryl]acridine
DES	diethyl sebecate, diethyl decanedicate
DOP	dioctyl phthalate, di-sec-octyl phthalate, Bis(2-ethylhexyl)phthalate, di-sec-octyl phthalate
ETH 5418	9-dimethylamino-5-[4-(15-butyl-1,13-dioxo-2,14-dioxanonadecyl) phenylimino] benzo[a]phenoxazine
ETH 5294	3-octadecanoylimino-7-(diethyl amino)-1,2-benzophenoxazine
ETH 2439	9-dimethylamino-5-[4-(16-butyl-2,14-dioxo-3,15-ioxaeicosyl)phenyl imino]benzo[a]phenoxazine
NaTPB	sodium tetraphenylborate, tetraphenyl boron sodium
NaTm(CF ₃) ₂ PB	sodium tetrakis[3,5-bis(trifluoro methyl) phenyl]borate, tetrakis[3,5-bis(trifluoro methyl)phenyl]boron sodium

NPOE	2-nitrophenyl octyl ether, 1-nitro-2-octyl oxybenzene
TOP	tris(2-ethylhexyl) phosphate, tri-iso-octyl Phosphate, Trioctyl Phosphate
TPP	tetraphenylporphyrin

